

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 202/2021
08.07.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић, Татјане Миљуш, др Илије Зиндовић и Јасмине Стаменковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ул. ... бр. ..., чији је пуномоћник Драган Здравковић, адвокат у ..., против тужених 1) Општина Блаце, ул. Карађорђева бр. 4, коју заступа Општинско јавно правобранилаштво Блаце, 2) Република Србија, Министарство привреде – Регистар акција и удела коју заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Нишу, ул. Вождова бр. 16 и 3) Ветеринарска станица Блаце ДОО Блаце, ул. Вука Караџића бр. 10, ради поништаја уговора о преносу удела, вредност предмета спора 10.000,00 динара, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда 2Пж 1254/19 од 17.12.2020. године, у седници већа одржаној дана 08. јула 2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда 2Пж 1254/19 од 17.12.2020. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда 2Пж 1254/19 од 17.12.2020. године.

ОДБИЈА СЕ захтев првотуженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Нишу П 36/2018 од 26.12.2018. године, исправљеном решењем истог суда П 36/2018 од 19.10.2020. године, одбијен је тужбени захтев тужиоца да се поништи уговор о преносу удела у Ветеринарској станици Блаце ДОО Блаце закључен између Општине Блаце и Регистра акција и удела, пренетих после раскида уговора закљученог у поступку приватизације који је заведен у Министарству привреде РС под бројем ../2016-05 од 12.04.2017. године. У ставу другом обавезан је тужилац да друготуженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 22.500,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда 2Пж бр.1254/19 од 17.12.2020. године одбијена је жалба тужиоца као неснована и потврђена пресуда Привредног суда у

Нишу П 36/2018 од 26.12.2018. године, исправљена решењем истог суда П 36/2018 од 19.10.2020. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио благовремену ревизију позивом на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку. У ревизији истиче да је поводом идентичне чињенично-правне ситуације, а по тужби тужиоца ББ из ..., донета усвајајућа одлука, па предлаже да се због уједначавања судске праксе и равноправности грађана о ревизији одлучује као посебној.

Првотужени је поднео одговор на ревизију. Поставио је одређен захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Испитујући испуњеност услова за одлучивање о ревизији тужиоца у складу са одредбом члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр.72/11 ... 18/20), Врховни касациони суд налази да су у конкретном случају испуњени услови да се о ревизији одлучује као изузетно дозвољеној.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж бр. 6913/18 од 12.03.2020. године, на коју ревидент указује, потврђена је првостепена пресуда Привредног суда у Нишу П 40/2018 од 01.11.2018. године којом је усвојен тужбени захтев тужиоца ББ и поништен уговор о преносу удела закључен између првотуженог и друготуженог, који уговор је предмет побијања и у овој парници. Имајући у виду да је нижестепеним одлукама у овој парници одбијен тужбени захтев тужиоца поводом идентичне чињенично - правне ситуације, Врховни касациони суд је због потребе за уједначавањем судске праксе, у складу са одредбом члана 404. ЗПП, дозволио одлучивање о посебној ревизији тужиоца.

Испитујући побијану пресуду у границама ревизијских разлога прописаних одредбом члана 408. Закона о парничном поступку(„Службени гласник РС“, бр.72/11 ... 18/20), Врховни касациони суд је одлучио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју повреду ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је власник удела у привредном друштву Ветеринарска станица Блаце ДОО Блаце (овде трећетужени), са уписаним и уплаћеним уделом који представља 4,26% укупног капитала друштва. Дана 12.04.2018. године између друготуженог као преносиоца и првотуженог као стицаоца закључен је уговор о преносу удела у Ветеринарској станици Блаце ДОО Блаце, а након раскида уговора закљученог у поступку приватизације. Наведеним уговором првотужени је без накнаде стекао удео од 70% укупног капитала у привредном друштву Ветеринарска станица Блаце ДОО Блаце и по том основу се дана 23.10.2017. године код Агенције за привредне регистре уписао као власник 70% удела.

На основу утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су заузели становиште да у конкретном случају нису испуњени услови за поништај уговора о преносу удела због повреде права прече куповине из Закона о привредним друштвима,

налазећи да друготужени није располагао својим уделом, већ уделима који се налазе у својини Републике Србије. Нижестепени судови констатују да је удео са једног носиоца права јавне својине - Републике Србије пренет на другог носиоца права својине – јединицу локалне самоуправе, те да на тај начин удео није отуђен трећем лицу, па констатују да није било повреде права прече куповине.

Ревидент не прихвата становиште нижестепених судова. Истиче да право прече куповине није искључено статутом друштва, нити законом, те да је морао бити примењен Закон о привредним друштвима којим је предвиђена обавеза преносиоца удела да у случају преноса, свој удео понуди свим другим члановима друштва. Такође, у ревизији истиче да се нижестепени судови нису бавили разлозима ништавости побијаног уговора на које је указивао тужилац, а који се пре свега односе на повреду одредбе члана од 61. до 65. Закона о приватизацији.

Ревизија тужиоца није основана.

У конкретном случају, предмет тражене правне заштите је поништај уговора о преносу удела који је закључен између друготуженог и првотуженог, а којим је без накнаде пренет удео у привредном друштву Ветеринарска станица Блаце, у ком друштву и тужилац има свој удео, због повреде тужиоцевог права прече куповине.

Одредбом члана 161. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“ бр. 36/2011...5/2015) који је важио у моменту закључења побијаног уговора, прописано је да чланови друштва имају право прече куповине удела који је предмет преноса трећем лицу, осим ако је то право искључено оснивачким актом или законом. Одредбама члана 162. истог закона је прописан поступак у вези са правом прече куповине, те тако у ставу 1. и да је преносилац удела у обавези да пре преноса удела трећем лицу свој удео понуди свим другим члановима друштва. Санкција за повреду права прече куповине прописана је одредбама члана 163. истог закона тако да члан друштва који има право прече куповине коме преносилац удела није доставио понуду у складу са одредбама из члана 162. односно на начин одређен оснивачким актом, може тужбом надлежном суду затражити поништај уговора, или другог акта о преносу удела, и обавезивање туженог члана друштва на пренос удела тужиоцу, односно да пресуда замени уговор о преносу удела између тужиоца и туженог члана друштва, уз испуњавање услова рока за подношење тужбе и, по захтеву туженог и налогу суда, полагање одговарајућег обезбеђења за исплату купопродајне цене за случај успеха у спору.

Према налажењу ревизијског суда, неосновано се тужилац позива на цитиране одредбе Закона о привредним друштвима којима је регулисано право прече куповине удела у друштву, с обзиром на садржину правне заштите коју тражи. Према цитираним одредбама закона, тужба коју би носилац права прече куповине удела у друштву могао поднети ради заштите тог права, садржи тужбени захтев за поништај правног посла, али истовремено и захтев за обавезивање на пренос удела тужиоцу, односно да пресуда замени уговор о преносу удела између тужиоца и туженог члана друштва, који захтев је у конкретном случају изостао. Стога нема места расправљању да ли је спорним располагањем повређено тужиочево право прече куповине удела, ради заштите права

тужиоца као носиоца права прече куповине у смислу одредбе члана 161. Закона о привредним друштвима. Код такве садржине постављени тужбени захтев није основан.

Без значаја су ревизијски наводи о разлозима ништавости, због недопуштености предмета и основа обавезе из уговора и противности одредбама Закона о приватизацији, с обзиром да предмет тужбеног захтева није утврђење ништавости уговора.

На основу наведеног, Врховни касациони суд је применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку одлучио као у ставу другом изреке.

Применом одредбе члана 154. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је одбио захтев првотуженог за накнаду трошкова ревизијског поступка, на име састава одговора на ревизију, јер трошкови одговора на ревизију нису трошкови потребни ради вођења парнице.

**Председник већа – судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић